

4 นวัตกรรม 4 นวัตกรรม นำ **HRD To Research**

หลักสูตรการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรด้วยวิธีการวิจัย

BY
Advisor Team

นิธิพันธ์

วรนุช

ทิพย์อุษา

กมลพร

พงศธร

4 นวัตกรรม 4 นวัตกรรม นำ HRD To Research

หลักสูตรการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรด้วยวิธีการวิจัย

สภาพปัญหา

- รูปแบบเดิม**
 - เน้นบรรยาย (Lecture Based)
 - สั่งการจากบนลงล่าง (Top Down)
- ตัวผู้เรียน**
 - ขาดทักษะคิดวิเคราะห์
 - ไม่มีการสร้างองค์ความรู้ใหม่
 - ไม่มีการจัดเก็บความรู้ที่เป็นระบบ
 - ไม่ได้นำข้อมูลมาพัฒนางาน
- ผู้จัด (ผู้จัดหลักสูตร)**
 - ไม่ได้นำผลประเมินมาพัฒนาต่อ

แนวทางพัฒนา & กระบวนการ

หลักการสำคัญ (Core Principles)

- Active Learning
- Team Learning
- Team Work
- Course Director

5 ขั้นตอนสร้างการเปลี่ยนแปลง

- สร้างเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
- วางแผนขยายผล
- จัดทำ 3 หลักสูตรย่อย
- สร้างเครื่องมือขยายผล
- ประเมินผล

วัตถุประสงค์ เป้าหมายและผลลัพธ์

วัตถุประสงค์

“พัฒนาบุคลากร ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนางาน”

เป้าหมายสูงสุด (Ultimate Goal)

เปลี่ยนคน → สร้างงาน → เกิดนวัตกรรม → ขยายผล

4 นวัตกรรม (4 Innovations)

- นวัตกรรมหลักสูตร 3 ระดับ
- นวัตกรรมองค์ความรู้ บทความวิจัย
- นวัตกรรมจัดเก็บผลงาน แฟ้มสะสมงาน
- นวัตกรรมแพลตฟอร์มระบบคลังความรู้ออนไลน์

4 นวัตกรรมผู้ขับเคลื่อน (The 4 Innovators)

ขับเคลื่อนการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (Online Learning)

- ผู้จัดหลักสูตร**
 - ออกแบบหลักสูตร
 - วางแผนและติดตามผล
 - บริหารจัดการหลักสูตร
 - พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
 - ประเมินผล
- ผู้เรียน**
 - เรียนรู้เชิงรุก
 - ทำงานเป็นทีม
 - คิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา
 - สร้างองค์ความรู้ใหม่
- วิทยากร**
 - ถ่ายทอดความรู้
 - กระตุ้นการเรียนรู้
 - ให้คำแนะนำ
 - เสริมทักษะการวิจัย
- พี่เลี้ยง และผู้สอนงาน**
 - ให้คำปรึกษาใกล้ชิด
 - แนะนำการทำงานจริง
 - ติดตามและช่วยแก้ไข
 - สร้างการเรียนรู้จากงาน

จากงานส่งเสริมการเกษตรสู่การวิจัยและนวัตกรรม

พัฒนาคน พัฒนางานพัฒนาเกษตรกรไทย

ขยายผลอย่างยั่งยืนเพื่อการเกษตรไทยที่เข้มแข็ง

BY Advisor Team

ปัญหาไม่ใช่ขาดคนเก่ง แต่ขาดการพัฒนาตนเองและงานที่ต่อเนื่อง

จุดอ่อน

พัฒนาบุคลากรแล้วจบ

องค์ความรู้ใหม่มีน้อย

ผลการประเมิน
ขาดการนำไปใช้ประโยชน์

ระบบและช่องทางการ
เรียนรู้ไม่ชัดเจน

ฯลฯ

จุดแข็ง

มีเครื่องมือและ
เทคโนโลยีสมัยใหม่

นักทรัพยากรบุคคล
มีประสบการณ์และศักยภาพ

มีหลักสูตรการเรียนรู้
ที่หลากหลาย

นโยบายและผู้บริหาร
ให้การสนับสนุน

ฯลฯ

จึงต้อง เพิ่มศักยภาพงานพัฒนาบุคลากร

สร้างและพัฒนาหลักสูตร

5 ปี

มาตรฐานหลักสูตร

พ.ศ. 2563 หลักสูตร แก้ปัญหา พัฒนาดตนเองด้วย R2R "จังหวัด"

พ.ศ. 2564 หลักสูตร นำเสนอผลงานวิชาการในงานส่งเสริมการเกษตร "ประเทศ"

พ.ศ. 2565 หลักสูตร การพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรสู่งานวิจัย "สสภ."

พ.ศ. 2566-2567 หลักสูตร การพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรด้วยวิธีการวิจัย "ประเทศ"

พ.ศ. 2568 หลักสูตร การพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรด้วยวิธีการวิจัย "ประเทศ"

1. มากกว่าร้อยละ 90

เกิดความรู้ ความเข้าใจ
พึงพอใจในกระบวนการ
และนำผลวิจัยไปใช้
ประโยชน์ปฏิบัติงานได้

2. มากกว่าร้อยละ 85

เขียนผลวิจัยและนำเสนอ
ผลงานได้ด้วยตนเอง

มาตรฐานหลักสูตรการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรด้วยวิธีการวิจัย

ความเป็นมาและความสำคัญ

เป้าหมายการจัดหลักสูตร

- เกิดคน+++

- เกิดงาน+++

คนเปลี่ยน สังคมเปลี่ยน เทคโนโลยีเปลี่ยน สังคมเปลี่ยน ฯลฯ

1. เน้นพัฒนาบุคลากรให้เข้าใจ มีทักษะ และมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน
ส่งเสริมการเกษตร โดยมีวิธีคิด วิธีปฏิบัติ และวิธีสรุปคำตอบที่เกิดขึ้น
จากการทำงานตามประเด็นสงสัยหรือโจทย์ที่ต้องการคำตอบ
2. มีหลักฐานยืนยันข้อค้นพบ สรุปผลที่เป็นรูปธรรม นำเชื่อถือ ยอมรับ
และนำไปปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายได้อย่างแท้จริง

วิธีการปฏิบัติ พ.ศ. 2568 – พ.ศ. 2569

การนำไปใช้ : HRD + SMCR + ทฤษฎีการยอมรับ + ทฤษฎีการเรียนรู้ + ฯลฯ

คิดบวก วิเคราะห์ และนำไปใช้ได้

คิดบวก สังเคราะห์ เป็นต้นแบบ

คิดบวก สร้าง Model และขยายผล

ระดับ 1*

มีความรู้พื้นฐาน
ในการดำเนินการวิจัย

หลัก : กพบ. 3 จ.ระยอง

ร่วม : กพบ. 1/ 4/ 5

ก.พ. – ส.ค. (7 เดือน)

- * ประกาศนียบัตร
- * เผยแพร่ผลงาน
- * ประวัติบุคคล กพ.7

ระดับ 2**

สร้างต้นแบบในการทำงาน
ส่งเสริมการเกษตรเป็น

หลัก : กพบ. 5 จ.สงขลา

ร่วม : กพบ. 3/ 4

ก.พ. – ส.ค. (7 เดือน)

- * ประกาศนียบัตร
- * เผยแพร่ผลงาน
- * ประวัติบุคคล กพ.7

ระดับ 3***

สรุปผล Model
ในการขยายผลการวิจัยเป็น

หลัก : กพบ. 4 จ.ขอนแก่น

ร่วม : กพบ. 3/ 5/ 6

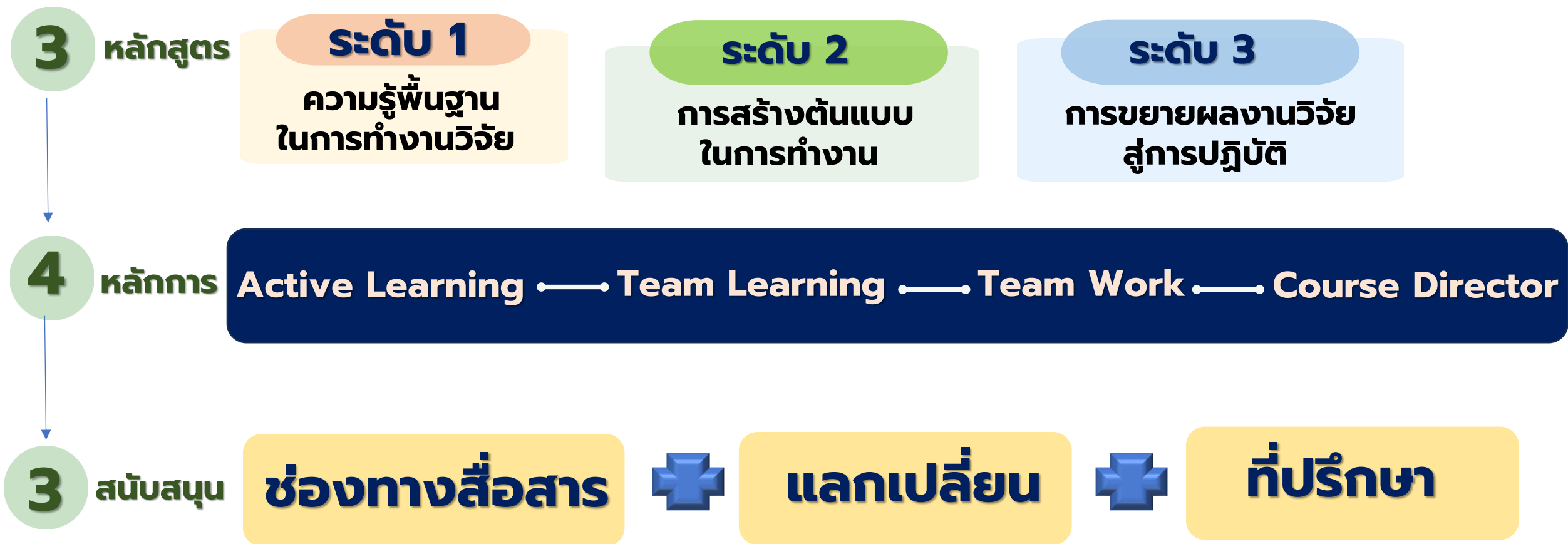
ก.พ. – ส.ค. (7 เดือน)

Course director ➡ Team learning

Course director ➡ Team learning

ภาพที่ 1 Model แสดงความเชื่อมโยงการจัดหลักสูตร 3 ระดับ ได้แก่ ระดับ 1 หลักสูตรการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรด้วยวิธีการวิจัย (ความรู้พื้นฐาน)
ระดับ 2 หลักสูตรการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรด้วยวิธีการวิจัย (สร้างต้นแบบในการทำงาน) และระดับ 3 หลักสูตรการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรด้วยวิธีการวิจัย
(ขยายผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ)

■ การดำเนินงานเพิ่มศักยภาพงานพัฒนามุคกลาง 3:4:3

■ ผลที่เกิดขึ้น “4 นวัตกรรม เป็น กลไกขับเคลื่อนที่สำคัญ”

ผู้จัดหลักสูตร

ออกแบบหลักสูตร
ติดตาม ประเมินผล
รวมถึงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ผู้เรียน

พัฒนาตนเอง เรียนรู้เชิงรุก
สร้างองค์ความรู้ใหม่

วิทยากร

เครือข่ายจัดการเรียนรู้
พี่สอนน้อง
เพื่อนสอนเพื่อน

พี่เลี้ยง และผู้สอนงาน

เป็นบุคคลที่มีความรู้
ให้คำปรึกษา ติดตาม
และช่วยเหลือ

■ ผลที่เกิดขึ้น “4 นวัตกรรม” เป็น เครื่องมือจัดการเรียนรู้”

หลักสูตรใหม่

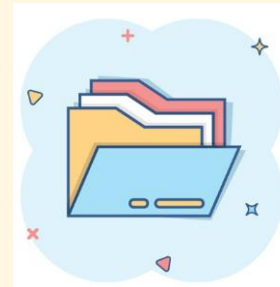
หลักสูตร 3 ระดับ
พัฒนาจากประสบการณ์จริง
และได้รับการรับรอง
มาตรฐานหลักสูตร

องค์ความรู้ใหม่

บทความวิจัย
ที่เกิดขึ้นจากผู้จัดและผู้เรียน
สร้างความน่าเชื่อถือ
และการยอมรับ

การจัดเก็บ ผลงานเป็นระบบ

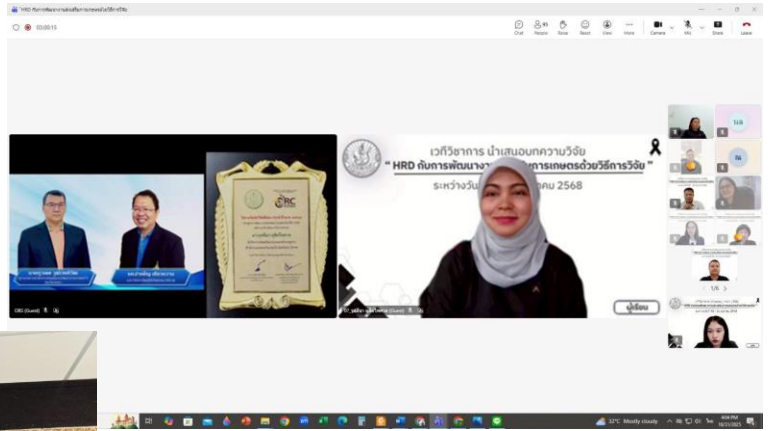
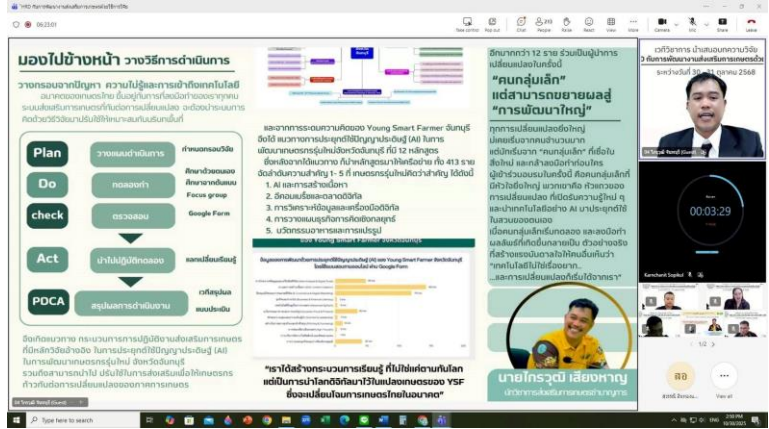
แฟ้มสะสมงาน
รายบุคคลที่สะท้อน
พัฒนาการและ
ผลงานของแต่ละคน

แพลตฟอร์มความรู้ เข้าถึงและแบ่งปันได้

แพลตฟอร์มออนไลน์
สำหรับเก็บรวบรวมและ
แบ่งปัน
องค์ความรู้องค์กร

ตัวอย่างผลที่เกิดขึ้น

บุคลากร

183

คน

ที่มีแนวคิดและทักษะด้านงานวิจัย

ชิ้นงานวิจัย

189

เรื่อง

สามารถแก้ปัญหาให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ได้

หลักสูตรใหม่

3

ระดับ

ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

เครือข่าย

5

ชุมชนการเรียนรู้

การพัฒนาบุคลากรด้วยวิธีการวิจัย

ประหยัดงบประมาณ/ไม่ใช้งบประมาณ

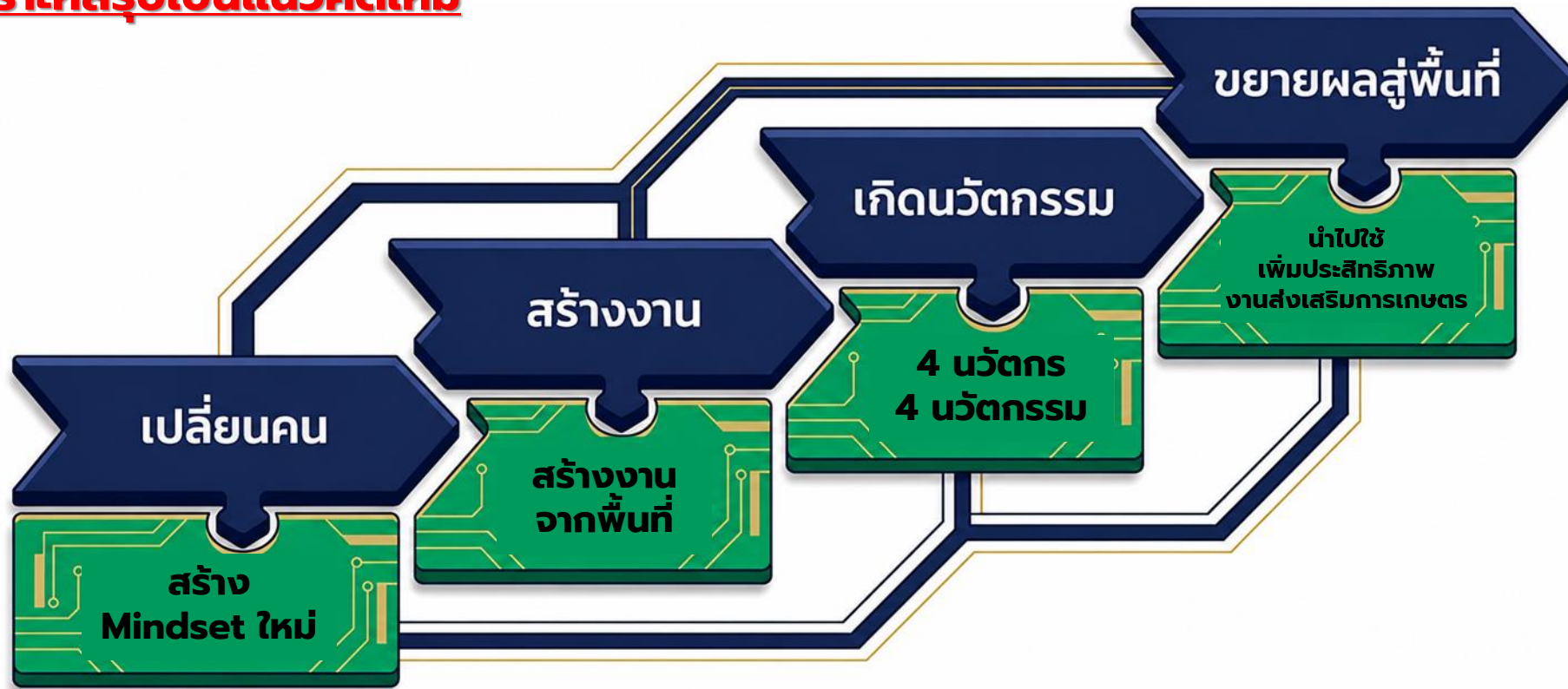

>5.2 ล้านบาท

■ เปลี่ยนบทบาทงานพัฒนาบุคลากร

สังเคราะห์สรุปเป็นแนวคิดใหม่

การขยายผล

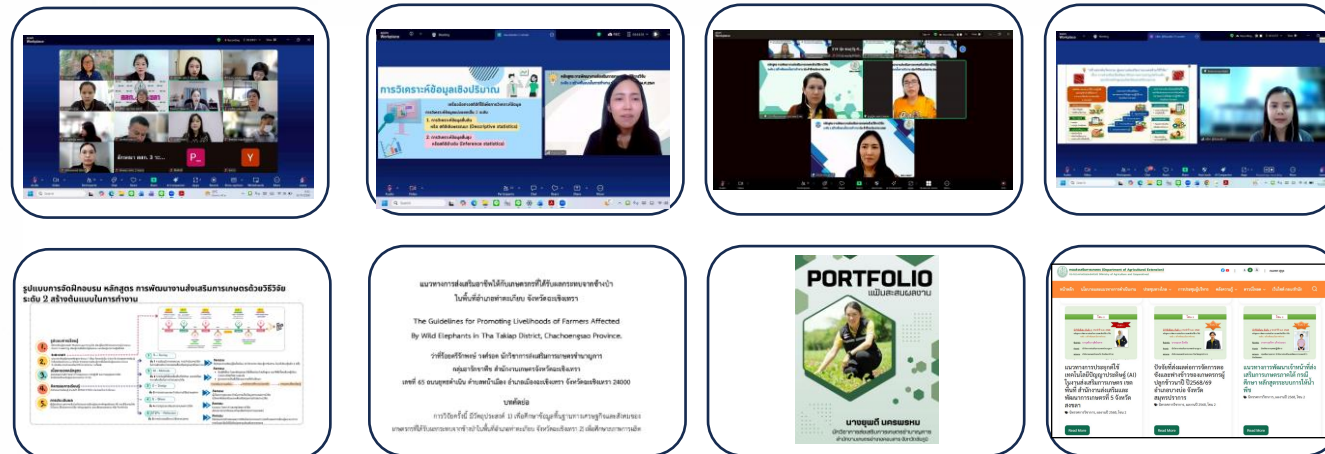
บุคคลที่สำเร็จ

ผู้จัดหลักสูตร วิทยากร พี่เลี้ยงและผู้สอนงาน
และผู้เรียน

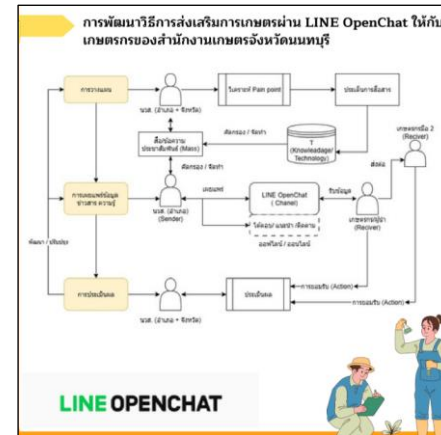
ถ่ายทอดโดยองค์ความรู้และนวัตกรรม
ที่เกิดขึ้นจากงานวิจัย

งานที่สำเร็จ

หลักสูตร องค์ความรู้ Portfolio
และคลังความรู้ออนไลน์

ขยายผลจากจังหวัดนครศรีธรรมราช สู่จังหวัดพัทลุง

ขยายผลจากระดับตำบลสู่ระดับจังหวัด

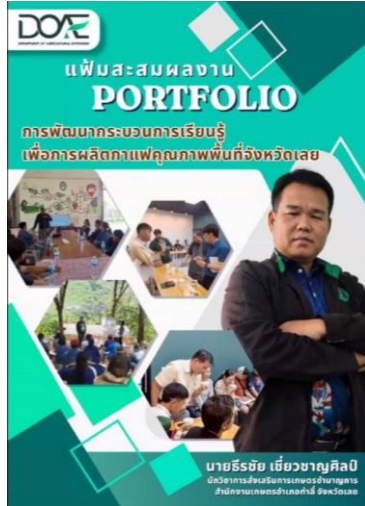
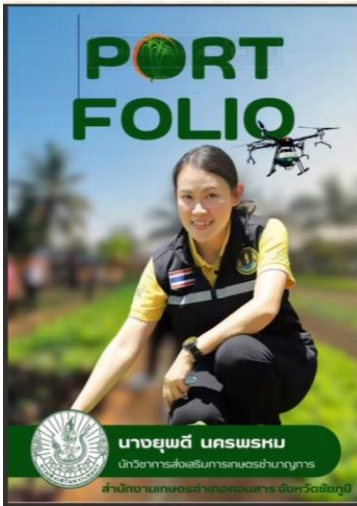

ขยายผลในพื้นที่

ตัวอย่างการขยายผล

ตัวอย่างการขยายผล

ขยายผลจากชิ้นงาน Portfolio สู่หลักสูตร Portfolio

ขยายผลงานวิจัยในเวทีวิชาการระดับชาติ

กรมส่งเสริมการเกษตร
ขอเชิญร่วมงานและรับฟังเสวนา

Thailand Research Expo 2026

เวทีวิจัยและนวัตกรรม เพื่อการเกษตรไทยที่ยั่งยืน

พบกับ การเสวนา ภาคการประชุม

ระหว่างวันที่
22-26
มิถุนายน 2569

ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์
และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์
เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร

หัวข้อ: นวัตกรรมส่งเสริมการเกษตรสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
(Co-Creation For Sustainable)

วันศุกร์ที่
26 มิถุนายน 2569

เวลา
13.30 – 16.30 น.

Meeting ID
968 7225 3005

Password
123456

1	2	3	4
ประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรด้วย LINE OpenChat นางกวีวรรณ หวังดี ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรสู่เกษตรกรรายย่อย	การส่งเสริมการเกษตรด้วย LINE OpenChat ของสำนักงานเกษตรจังหวัดนนทบุรี นางสาวนารักษ์ กัทธาส เกษตรอำเภอปากเกร็ด สำนักงานเกษตรอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี	กรณีศึกษาการใช้ประโยชน์ตามคำวิจารณ์ร่วมกับเกษตรกร (biochar) ในข้าวเพื่อการปรับปรุงดินเขียวในชุดต้นโพธิ์ เขตอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี นางสาวโพน ทัศนิกุล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอราชสาส์น จังหวัดฉะเชิงเทรา	การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการแปรรูปพริกแห้งของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครราชสีมา นางสาวลลิตา ชูแก้ว นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรและมาตรฐาน จังหวัดนครราชสีมา

ภาคนิทรรศการ

- การยกระดับรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองโดยใช้เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วยและต้นกล้วย
- การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการควบคุมโรคในต่างถิ่นสำหรับส่งเสริมความยั่งยืนแบบบูรณาการ
- ปริมาณการใช้ยาฆ่าแมลงที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช
- หมอบแป้นพริกแห้งผลิตภัณฑ์เกษตรนวัตกรรม

Co-Network กับ การส่งเสริม BCG App tech สู่ชุมชน

นางสาววิภาดา ใจธรรม "การพัฒนารูปแบบบูรณาการร่วมกับเกษตรกรรายย่อยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร BCG สู่ชุมชน"

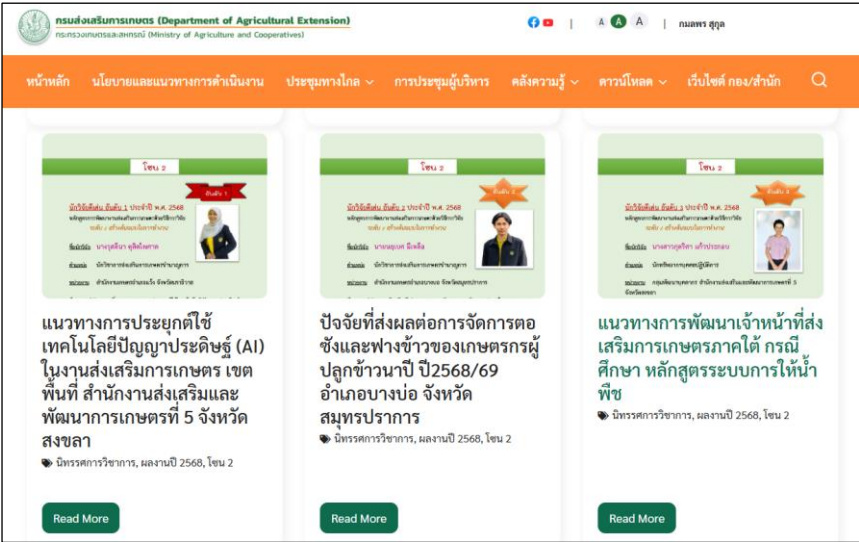
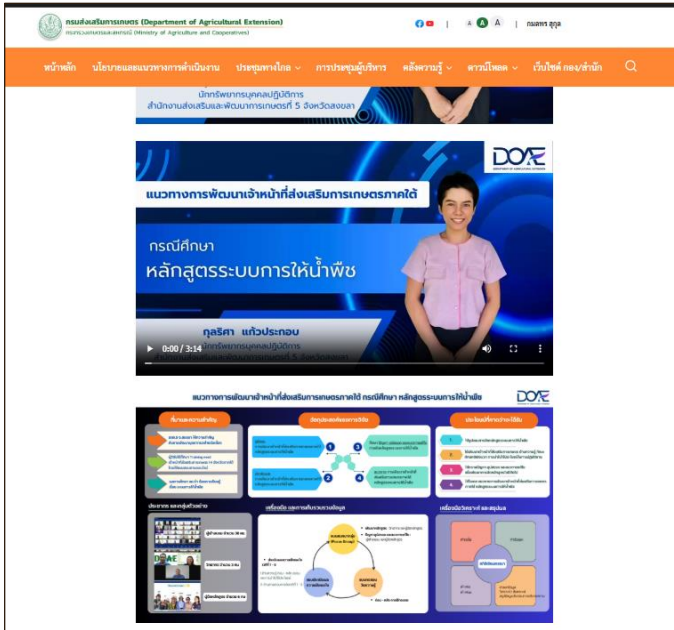
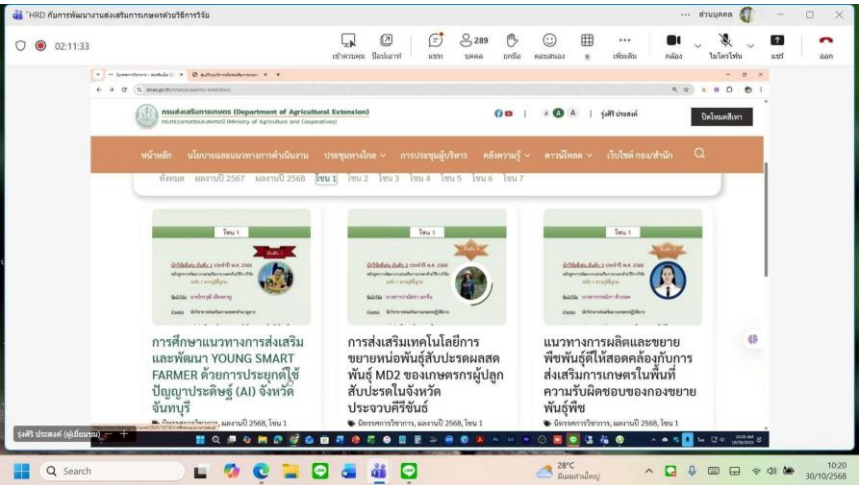
บูธ AL19

สทสว. กสว.

ร่วมเรียนรู้ แลกเปลี่ยน สร้างสรรค์นวัตกรรมเกษตร เพื่อโลก เพื่อเรา เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

 กรมส่งเสริมการเกษตร
  @doae.news
  www.doae.go.th
  0 2579 9555

ตัวอย่างการขยายผล

ขยายผลโดยคลังความรู้ออนไลน์

กลยุทธ์แห่งความสำเร็จ

จากผู้ปฏิบัติงาน → ผู้นำการเปลี่ยนแปลง

“

ผลสำเร็จของ 4 นวัตกรรม 4 นวัตกรรม

เกิดชุมชนแห่งการปฏิบัติ (CoP)

เกิดเครือข่ายการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน

เปลี่ยนคนให้เป็นนวัตกรรม

เปลี่ยนงานให้เป็นองค์ความรู้และนวัตกรรม

สร้างคุณค่าและ**เพิ่ม**ศักยภาพในงานพัฒนาบุคลากร

โดยไม่ใช้งบประมาณ

”

Advisor Team

ขอบคุณคณะกรรมการทุกท่านค่ะ